

DZIAŁ XI OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia - jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

- 1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz.U. 2015 poz. 618), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej – określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych.

- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 1251);
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (tekst jednolity Dz.U. 2015 poz. 464);

CHAPTER XI HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration and until 2011 - the Internal Security Agency; excluding health care in prisons.

2. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 618), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals – general, psychiatric and health resorts, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, palliative care wards, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry and sanatoria).

Under that law, medical activity can be carried out also by professional practices (individual or group) - doctors, dentists and nurses or midwives.

- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1251);
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2015 item 464);

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2015 r., poz. 581), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (jednolity tekst Dz. U. 2016 poz. 879 z późniejszymi zmianami);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 757), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207);
- 7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

3. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz. Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarka, a przez położną - również położnego.

4. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. Nr 213, pozycja 1779) z późniejszymi zmianami.

- 4) *the Law on Health Care Services financed from public funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2015, item 581), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;*
- 5) *the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of health Resort Protection and health resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2016 item 879, with later amendments);*
- 6) *the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2013, item 757), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 – law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);*
- 7) *the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).*

3. Data regarding medical personnel concerns persons employed: in units engaged in medical activities, professional practices, pharmacies, and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people regardless of their working hours are counted once. A nurse should be understood also as a male nurse and midwife - also as a male midwife.

4. Data on doctor specialists and dental specialists concerns doctor with grade II specialization and since 2005 with specialists with the decree of the Minister of Health, dated 20 X 2005 on Doctors and Dentists Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779) with later amendments.

5. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

6. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

7. Dane o łóżkach w placówkach **stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

8. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

9. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012, poz. 594) z późniejszymi zmianami. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową, neurochirurgię, kardiochirurgię, a także urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** - oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** - oddziały pulmonologiczne.

Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

10. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

11. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XII 2011 r. (Dz. U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

12. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

13. Dane o **zachorowaniach** podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” (X Rewizja) obowiązującą od dnia 1 I 1997 r.

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

5. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

6. Data on hospitals comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

7. Data regarding **beds in in-patient health care facilities** concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

8. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 - places (beds and incubators) for newborns.

9. In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012, item 594). Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, maxillo-facial, cardio surgery and urology as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** - communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** - pulmonology wards.

Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

10. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

11. Data concerning **emergency medical services and first-aid** includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Hospital emergency ward since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XII 2011 (Journal of Laws No 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

12. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

13. Data regarding **incidence of illnesses** is given in accordance with the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” (ICD-10 Revision) valid since 1 I 1997.

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

14. Dane w tabl. 10 i 11 opracowano na podstawie wyników badań reprezentacyjnych, zgodnych z zaleceniami Eurostatu, „Europejskie Ankietowe Badanie Zdrowia”, którymi objęto w 2014 r. 28,8 tys. osób zamieszkałych w 12,2 tys. gospodarstw domowych, w 2009 r. – 41,8 tys. osób w 16,3 tys. gospodarstw domowych. Za 2004 r. są to wyniki badań „Stan zdrowia ludności Polski”, którymi objęto 43,0 tys. osób. Wyniki badań zostały uogólnione na ludność zamieszkałą w gospodarstwach domowych według stanu w dniu 31 XII.

15. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 157) na podstawie której opieka może być organizowana w formie **żłobka, klubu dziecięcego**, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianie.

16. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 XII 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 785) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- 1) poniżej 18 lat,
- 2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim, przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

17. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej**, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 697).

18. Dane o świadczeniach i dodatkach z programu „Rodzina 500+” prezentowane są na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jednolity tekst Dz.U. 2016 poz. 195). Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

19. **Placówka wsparcia dziennego** wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) **specjalistycznej** - organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) **pracy podwórkowej** – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) **w połączonych formach**, tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez prace asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

14. *Data in tables 10 and 11 was prepared on the basis of sample surveys according to Eurostat guidelines “The European Health Interview Survey”, which in 2014 included 28,8 thous. persons living in 12,2 thous. households and in 2009 – 41,8 thous. persons in 16,3 thous. households. The results for 2004 come from “The health status of population in Poland” survey, which covered 43,0 thous. persons. The results surveys were generalized to the population living in households as of 31 XII.*

15. *Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the law dated 4 II 2011 (unified text: Journal of Laws 2016 item 157) childcare can be organized in the form of a nurseries, children’s clubs, provided by day carer and nanny.*

16. *Large Family Card basis on the law dated 5 XII 2014 of Large Family Card (uniform text Journal of Laws 2016 item 785). The card can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:*

- 1) *up to the age of 18,*
- 2) *up to the age of 25 in case when children learn at school or higher education institution,*
- 3) *without age limits in the case of children with a certificate of disability.*

The Card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the Card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

17. *Data concerning family support and foster care are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (unified text: Journal of Laws 2017 item 697).*

18. *Data on benefits and supplements under “Family 500+” programme are presented according to the Law on State Aid in Raising Children dated 11 II 2016 (Journal of Law item 195). Benefit is financed from the state budget.*

19. **Day-support centre** – supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) **care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) **specialist centre** – organises socio-therapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) **street work** - carries out motivating and sociotherapeutic activities,
- 4) **in a combination of the forms**, i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

20. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodziny zastępcze:

- a) spokrewnione,
- b) niezawodowe - umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
- c) zawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa) — wśród których funkcjonują również:
  - zawodowe specjalistyczne — umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 382, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
  - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego - przyjmują dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12 a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1390),

- 2) rodzinne domy dziecka** - w tym samym czasie, może w nich przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

21. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:
- a) **interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,

20. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture recreation and religious.

The forms of family foster care are the following:

1) foster families:

- a) related,
- b) not-professional - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
- c) professional - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings) - among which there are also:
  - professional specialized - shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (unified text: Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments), underage mothers with children,
  - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12 a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2015, item 1390),

- 2) foster homes** - placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

21. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) care and education centre**, which shall be exercised in the form of:
- a) **an intervention** - provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,

- b) **rodzinne** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- c) **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- d) **specjalistyczno-terapeutycznego** (od 2012 r.) – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;
- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** (od 2012 r.) – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** (od 2012 r.) – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.
- b) **a family** - educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant.
- c) **a socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- d) **a specialist therapy** (since 2012) – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children,
- 2) **regional care and therapy centre** (since 2012) – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
- 3) **pre-adoptive intervention centre** (since 2012) – a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

22. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 930).

23. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

22. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Assistance of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2016, item 930).

23. Data on social welfare benefits are presented according to the Act on Social Assistance of 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to **permanent benefit**.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, liquid and solid fuels, clothes, goods necessary for routine household maintenance, making small repairs in the dwelling, covering burial costs. The benefit may be given to a person or a family that incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1(153). PRACOWNICY MEDYCZNI^a

Stan w dniu 31 XII
 MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Lekarze	2035	2064	Doctors
w tym kobiety	983	964	of which women
Lekarze dentyści	552	574	Dentists
w tym kobiety	440	454	of which women
Farmaceuci	563	567	Pharmacists
w tym kobiety	449	452	of which women
Pielęgniarki	4823	4688 ^b	Nurses
Położne	573	565 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	560	568	Physiotherapists and rehabilitants
Diagności laboratoryjni ^d	218	217	Laboratory diagnosticians ^d

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 222; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^{b, c} W tym magistrzy: ^b – pielęgniarstwa – 393, ^c – położnictwa – 48. ^d Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

^z Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 3 on page 222; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state of local self-government administration and National Health Fund. ^{b, c} Of which masters: ^b – of nursing – 393, ^c – of midwifery – 48. ^d Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

^Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and Administration and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2(154). LEKARZE SPECJALIŚCI^a

Stan w dniu 31 XII
 DOCTORS SPECIALIST^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Lekarze ogółem	1476	1500	Doctors of total
w tym specjaliści w zakresie:			of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	98	102	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	226	223	Surgery ^b
Chorób płuc	37	29	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	93	95	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	24	21	Dermatology and venereology
Kardiologii ^c	54	56	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	253	253	General practitioners
Neurologii ^c	54	56	Neurology ^c
Okulistyki	58	58	Ophthalmology
Onkologii	13	13	Oncology
Otolaryngologii ^d	26	26	Otolaryngology ^d
Pediatrii	80	82	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	111	118	Obstetrics and gynecology
Psychiatrii ^c	68	74	Psychiatry ^c
Radiodiagnostyki ^e	40	46	Radiodiagnostic ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 222 oraz notka ^a do tabl. 1. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowej, kardiochirurgii oraz urologii i chirurgii naczyniowej. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{d, e} Również: ^d – otorynolaryngologii, ^e – radiologii i diagnostyki obrazowej, radioterapii onkologicznej.

^a See general notes, item 4 on page 222 and footnote ^a to the table 1. ^b General surgery, pediatric, thoracic surgery, orthopedics and traumatology, orthopedics and traumatology of locomotor system, neurosurgery, oncological, plastic and maxillofacial surgery, cardiosurgery as well as urology and vascular surgery. ^c Including children's specialists. ^{d, e} Also: ^d – oto-rhino-laryngology, ^e – radiology and imaging diagnostics, oncological radiotherapy.

TABL. 2(154). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALIST^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści w % ogółu lekarzy	72,5	72,7	Specialists in % of total doctors
Lekarze dentyści ogółem	74	75	Dentists of total
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:			of which dentists with specialization:
Chirurgii stomatologicznej	17	17	Oral surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	4	4	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	16	17	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	4	6	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	15	15	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	4	3	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	14	13	Restorative dentistry
Lekarze dentyści ze specjalizacją w % ogółu lekarzy dentyistów	13,4	13,1	Dental specialists in % of total dentist

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 222 oraz notka ^a do tabl. 1.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

^a See general notes, item 4 on page 222 and footnote ^a to the table 1.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration.

TABL. 3(155). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	551	584	Out-patients departments (as of 31 XII)
miasta.....	440	467	urban areas
wieś	111	117	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	222	210	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta.....	186	175	urban areas
wieś	36	35	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	7627,1	7761,5	Consultations provided ^c in thous.
miasta.....	6979,2	7079,3	urban areas
wieś	647,9	682,2	rural areas
lekarskie	6910,8	7018,3	doctors
w tym specjalistyczne	2517,0	2568,9	of which specialized
stomatologiczne	716,3	743,2	stomatological

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 223. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

^a See general notes, item 5 on page 223. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and Administration and the Central Statistical Office.

TABL. 4(156). STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII			
FACILITIES — as of 31 XII			
Szpitala ogólne ^b	26	24	General hospitals ^b
Szpitala psychiatryczne	3	3	Psychiatric hospital
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	2	2	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	13	12	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	2	2	Nursing homes
Hospicja	4	4	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	1	1	Palliative care wards
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII			
BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII			
Szpitala ogólne ^d	4402	4347	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	837	847	Psychiatric hospital
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	245	245	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^e	871	840	Chronic medical care homes ^e
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	57	61	Nursing homes
Hospicja	53	53	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	17	17	Palliative care wards
LECZENI			
IN-PATIENTS			
Szpitala ogólne ^e	193311	206841	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	7870	7863	Psychiatric hospital
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	655	624	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^e	1596	1488	Chronic medical care homes ^e
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^e	121	81	Nursing homes ^e
Hospicja	756	859	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	224	257	Palliative care wards

^a Patrz uwagi ogólne ust. 7 na str. 223. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 223. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w zakresie zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a See general notes, item 7 on page 223. ^b See general notes, item 8 on page 223. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Including beds and incubator for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfer.

Source: in regard to general hospitals – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration, in regard to long-term facilities – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration; in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5(157). SZPITALA OGÓLNE^a
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)	26	24	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	4402	4347	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	43,2	42,7	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:			of which in specified wards:
chorób wewnętrznych	713	709	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	157	157	of which cardiological ^b
chirurgicznych	970	967	surgical
pediatrycznych	245	230	paediatric
ginekologiczno-położniczych	542	517	gynaecological-obstetric
onkologicznych.....	155	155	oncological
intensywnej terapii	92	89	intensive therapy
zakaźnych	24	35	communicable
gruźlicy i chorób płuc	201	163	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	19	19	dermatological
neurologicznych	156	156	neurological
psychiatrycznych.....	299	299	psychiatric
Leczeni ^c w tys.	193,3	206,8	In-patients ^c in thous.
w tym na oddziałach ^d :			of which in specified wards ^d :
chorób wewnętrznych.....	37,9	38,3	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	13,0	13,2	of which cardiological ^b
chirurgicznych.....	51,7	52,4	surgical
pediatrycznych	12,1	11,8	paediatric
ginekologiczno-położniczych.....	27,0	27,5	gynaecological-obstetric
onkologicznych.....	7,6	8,7	oncological
intensywnej terapii	3,1	3,0	intensive therapy
zakaźnych.....	1,3	1,3	communicable
gruźlicy i chorób płuc	5,6	4,5	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	0,8	0,8	dermathological
neurologicznych	6,0	6,1	neurological
psychiatrycznych.....	2,3	2,3	psychiatric
Wypisani w tys.	186,9	200,5	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	4,4	4,1	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności.....	1896,1	2032,9	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko ^e	46,3	50,3	bed ^e
Przeciętny pobyt chorego w dniach.....	5,1	4,9	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	242,4	250,2	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 i 9 na str. 223. ^b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^d Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych. ^e Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

^a See general notes, items 8 and 9 on page 223. ^b Including intensive cardiological care wards. ^c Excluding inter-ward patient transfers. ^d Including inter-ward patient transfers. ^e Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration.

TABL. 6(158). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	36	53	51	51	Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	x	29	29	29	basic
specjalistyczne	x	24	22	22	specialist
Szpitalne oddziały ratunkowe	4	7	8	8	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	2	16	9	9	Admission rooms ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					Calls to the occurrence places ^d :
w tysiącach	81,3	75,6	85,2	79,2	in thousands
na 1000 ludności	80,6	73,9	83,6	77,8	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					Persons who received health care benefits in the place of occurrence ^d :
w tysiącach	82,7	76,0	85,4	79,4	in thousands
w tym:					of which:
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	8,1	5,4	5,6	5,3	children and youth up to 18 years of age
w wieku 65 lat i więcej	.	32,1	35,1	33,5	aged 65 and more
na 1000 ludności	81,9	74,3	83,8	78,0	per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 223. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 11 on page 223. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7(159). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Apteki	275	296	316	319	Pharmacies
w tym prywatne	274	294	315	318	of which private
w tym na wsi	19	16	16	16	of which in rural areas
Punkty apteczne	38	47	51	53	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	38	47	47	49	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Number of population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3224	2983	2774	2735	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	6353	5928	5663	5492	of which in rural areas
1 aptekę	3670	3457	3222	3189	pharmacy
w tym na wsi	19060	23340	22297	22311	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych.....	450	487	532	534	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 223.

^a See general notes, item 12 on page 223.

TABL. 8(160). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	6	6	5	5	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	13,0	15,6	15,4	15,7	Blood donors
w tym honorowi	13,0	15,6	15,4	15,7	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej	23,2	29,9	30,8	31,7	Number of collected donations ^b of whole blood
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c	22,8 ^d	29,9	30,8	31,5	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. ^b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 9(161). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	178	135	115	130	17,6	13,2	11,3	12,8	Tuberculosis
Tęžec	-	-	1	-	-	-	0,1	-	Tetanus
Krztusiec	16	3	70	71	1,6	0,3	6,9	7,0	Whooping cough
Odra	-	1	-	-	-	0,1	-	-	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	-	1	-	-	-	0,1	-	-	type A
typ B	37	31	68	67	3,7	3,0	6,7	6,6	type B
typ C	113	134	184	163	11,2	13,1	18,0	16,0	type C
Różyczka	143	201	99	47	14,2	19,7	9,7	4,6	Rubella
AIDS ^a	2	7	1	-	0,2	0,7	0,1	-	AIDS ^a
Salmonellozy	468	201	139	176	46,4	19,7	13,6	17,3	Salmonella infections
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	96	54	108	1	9,5	5,3	10,6	0,1	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	65	933	1134	871	33,3	399,6	592,8	458,2	Acute diarrhoea in children under 2 years ^b
Szkarlatyna (płonica)	227	379	643	465	22,5	37,1	63,1	45,7	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	37	26	19	23	3,7	2,5	1,9	2,3	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	13	13	36	10	1,3	1,3	3,5	1,0	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	-	1	1	6	-	0,1	0,1	0,6	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	248	124	70	66	24,6	12,1	6,9	6,5	Mumps
Włośnica	1	-	12	-	0,1	-	1,2	-	Trichinellosis
Grypa ^c	17641	2748	35163	58914	1748,0	268,6	3449,0	5790,4	Influenza ^c
Choroby weneryczne	62	54	47	47	6,1	5,3	4,6	4,6	Veneral diseases
Szczepieni przeciw wściekliźnie	99	126	118	180	9,8	12,3	11,6	17,7	Rabies vaccinations

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczony na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health – NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10(162). OCENA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI
PERCEIVED HEALTH STATUS OF POPULATION

STAN ZDROWIA HEALTH STATUS	Ogółem Total			W wieku lat At the age of					
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	0-14	15-29	30-49	50-69	70 i więcej and more	
	w % ogółu ludności danej płci i grupy wieku in % of total population of given sex and age group								
Bardzo dobry i dobry..... Very good and good	2004	59,6	63,3	56,9	89,5	85,6	59,2	25,5	11,5
	2009	66,2	69,7	63,3	92,7	93,1	74,2	38,3	13,4
	2014	65,7	68,3	63,3	88,6	90,6	78,6	37,8	15,4
Taki sobie, ani dobry ani zły Fair	2004	26,3	24,0	28,1	7,7	12,0	30,2	47,7	39,3
	2009	22,1	20,8	23,2	6,3	5,8	20,0	42,1	36,8
	2014	24,1	21,6	26,2	9,1	9,4	18,1	43,3	41,0
Zły i bardzo zły..... Bad and very bad	2004	14,0	12,7	15,0	2,8	2,3	10,6	26,7	49,3
	2009	11,7	9,5	13,5	0,9	1,0	5,8	19,6	49,8
	2014	10,3	10,1	10,5	2,3	-	3,4	18,9	43,7

TABL. 11(163). LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WAGI CIAŁA^a
POPULATION AT THE AGE OF 15 AND MORE BY BODY WEIGHT^b

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			W wieku lat At the age of				
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	15-29	30-49	50-69	70 i więcej and more	
	w % ogółu ludności danej płci i grupy wieku in % of total population of given sex and age group							
Niedowaga..... Underweight	2004	4,6	2,4	6,7	10,8	2,2	0,9	3,0
	2009	3,7	1,5	5,6	9,9	2,2	1,2	2,4
	2014	2,1	0,7	3,2	5,5	1,0	1,4	0,8
W normie..... Normal	2004	50,9	47,4	54,2	72,2	51,1	31,4	34,0
	2009	45,0	37,3	51,3	63,0	47,2	33,7	31,6
	2014	43,4	33,9	51,2	62,5	45,9	32,5	31,6
Nadwaga..... Overweight	2004	31,3	37,4	25,6	15,0	34,1	42,5	43,5
	2009	33,9	41,5	27,7	22,0	35,9	38,8	40,3
	2014	37,1	47,1	29,0	26,5	36,7	43,3	40,3
Otyłość..... Obesity	2004	13,2	12,9	13,5	2,0	12,6	25,2	19,5
	2009	17,3	19,7	15,3	5,1	14,7	26,4	25,7
	2014	17,4	18,3	16,6	5,6	16,4	22,8	27,3

^a Wagę ciała opracowano na podstawie wskaźnika masy ciała (BMI) obliczonego przez podzielenie wagi ciała (w kilogramach) przez wzrost (w metrach do kwadratu) i podano według grup: otyłość – 30,0 i więcej, nadwaga – od 25,0 do 29,99 w normie – od 18,5 do 24,99, niedowaga – poniżej 18,5.

^b Body weight was presented on the basis of body mass index (BMI), calculated by dividing the body weight in kilograms by square of the height in metres and was presented by the following groups of BMI values: obesity – 30,0 and more, overweight – 25,0-29,99, normal – 18,5-24,99, underweight – less than 18,5.

TABL. 12(164). ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE
Stan w dniu 31 XII
NURSERY^a AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Żłobki.....	11	11	47	54	Nurseries
w tym publiczne.....	11	11	12	14	of which public
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach.....	6	5	5	5	Nursery wards of nursery schools
Kluby dziecięce.....	x	x	8	10	Children's clubs
w tym publiczne.....	x	x	3	3	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach.....	925	1266	2352	2631	in nurseries
w klubach dziecięcych.....	x	x	168	224	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year)
w żłobkach.....	1679	2116	3398	3587	in nurseries
w klubach dziecięcych.....	x	x	179	232	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach.....	52,3	60,0	131,8	147,1	Places in nurseries and children's clubs ^b per 1000 children up to the age of 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych ^b :					Children staying in nurseries and children's clubs ^b :
na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	29,8	36,6	78,6	93,2	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc.....	93,4	100,2	89,7	94,0	per 100 places

^a Miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi. ^b Do 2010 r. bez klubów dziecięcych.

^a Places and children - including nursery wards. ^b Until 2010 excluding children's clubs.

TABL. 13(165). **WSPIERANIE RODZINY W 2016 R.**
FAMILY SUPPORT IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze ^a :		<i>Child-raising benefit^a:</i>
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie	63017	<i>average monthly number of families receiving benefit</i>
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie.....	94161	<i>average monthly number of children to which families receive benefits</i>
wypłaty świadczenia w tys. zł	422581,7	<i>benefit payments in thous. zł</i>
Dodatek wychowawczy ^a :		<i>Child-rising supplement^a:</i>
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	1797	<i>average monthly number of children to which foster families and foster homes receive benefits</i>
wypłaty świadczenia w tys. zł	7933,5	<i>benefit payments in thous. zł</i>
Dodatek do zryczałtowanej kwoty ^a :		<i>Lump sum supplement^a:</i>
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	28	<i>average monthly number of children to which family care and education centres receive benefits</i>
wypłaty świadczenia w tys. zł	125,7	<i>benefit payments in thous. zł</i>
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny.....	6930	<i>Family Large Family Card holder</i>

^a W ramach programu "Rodzina 500+"; dane dotyczą okresu od 1 IV do 31 XII.

^a Within the "Family 500+" programme; data concern the period – 1 IV-31 XII.

TABL. 14(166). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	placówki – stan w dniu 31 XII <i>centres – as of 31 XII</i>				wychowankowie w tys. <i>residents in thous.</i>				
OGÓŁEM	86	82	101	96	3,7	3,2	2,9	2,7	TOTAL
Opiekuńcze	81	75	84	76	3,5	2,9	2,4	2,1	<i>General care</i>
Specjalistyczne	5	7	16	15	0,2	0,2	0,4	0,5	<i>Specialized</i>
Pracy podwórkowej.....	-	-	-	1	-	-	-	0,0	<i>Street work</i>
W połączonych formach ...	-	-	1	4	-	-	0,1	0,2	<i>In a combination of the forms</i>

TABL. 15(167). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**

Stan w dniu 31 XII

FAMILY FOSTER CARE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1264	1367	1482	1443	Foster families
Spokrewnione	1039	1111	938	906	<i>Related</i>
dzieci ^b	1339	1439	1204	1165	<i>children^b</i>
Niezawodowe.....	197	173	454	440	<i>Non-professional</i>
dzieci ^b	307	271	612	583	<i>children^b</i>
Zawodowe ^c	28	83	90	97	<i>Professional^c</i>
dzieci ^b	122	314	333	356	<i>children^b</i>
Rodzinnie domy dziecka			11	10	Foster homes
dzieci ^d			66	61	<i>children^d</i>

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. ^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. - w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^d Up to the age of 25.

TABL. 16(168). INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII											
Placówki opiekuńczo-wychowawcze <i>Care and education centres</i>	12	22	33	33	547	563	545	527 ^b	42	39	38	29
interwencyjne ..... <i>intervention</i>	1	1	1	1	45	18	23	18	-	-	-	2
rodzinne ..... <i>family</i>	2	4	4	4	10	26	32	31	-	-	3	3
socializacyjne ..... <i>socialization</i>	5	6	22	22	288	144	381	368	7	7	27	16
łącznie zadania placówek ^c ..... <i>combining tasks of the centres^c</i>	4	11	6	6	204	375	109	110	35	32	8	8

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 225. ^b W tym 1 wychowanek w wieku 0-3 lat i 8 w wieku 4-6 lat oraz 11 sierot i 80 niepełnosprawnych. ^c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socializacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 21 on page 225. ^b which 1 resident at age 0-3 and at 8 age 4-6, 11 orphans and 80 disabled. ^c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 17(169). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	38	33	42	40	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b					Places ^b
ogółem.....	2728	2574	2916	2935	total
na 10 tys. ludności	27,0	25,2	28,6	28,8	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b					Residents ^b
ogółem.....	2660	2569	2789	2841	total
w tym kobiety	1347	1089	1348	1342	of which women
w tym do 18 lat	123	70	86	74	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	896	822	945	1010	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	26,4	25,1	27,4	27,9	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	179	223	299	308	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b Including branches.

TABL. 18(170). PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	38	33	42	40	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
osoby w podeszłym wieku	5	6	9	8	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	5	7	8	8	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	5	4	4	4	adults mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	5	4	5	5	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	4	5	5	6	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	2	6	4	4	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży.....	3	2	3	3	pregnant women
bezdomni.....	8	6	11	9	homeless
inne osoby.....	1	2	2	2	other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

^a Including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents

TABL. 18(170). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Mieszkańcy w domach i zakładach dla ^a...	2660	2569	2789	2841	Residents in homes and facilities for^a:
osób w podeszłym wieku	452	419	406	322	aged persons
przewlekłe somatycznie chorych	608	670	793	821	chronically ill with somatic disorders
dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	295	259	269	266	adults mentally retarded
dzieci i młodzieży niepełnosprawnych inte- lektualnie	371	196	291	291	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorych.....	367	461	462	543	chronically mentally ill
niepełnosprawnych fizycznie	285	243	219	216	physically handicapped
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.....	66	53	69	65	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomnych.....	191	238	264	304	homeless
innych osób	25	30	16	13	other persons

^a Łącznie z filiami.
^a Including branches.

TABL. 19(171). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION	
O G Ó Ł E M	2005	99585	101383	T O T A L
	2010	71391	132074	
	2015	57934	127800	
	2016	52200	128474	
Pomoc pieniężna	54163	102127	Monetary assistance	
w tym:			of which:	
Zasiłki stałe	9429	47278	Permanent benefits	
Zasiłki okresowe	16127	28536	Temporary benefits	
Zasiłki celowe	28414	25706	Appropriated benefit	
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	65	231	Assistance to reach self-dependence and to continue education	
Pomoc niepieniężna	22488	26348	Non-monetary assistance	
w tym:			of which:	
Schronienie	329	759	Shelter	
Posiłki.....	18871	13317	Meals	
Ubranie.....	208	26	Clothing	
Sprawienie pogrzebu	151	369	Burial	
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	2875	11817	Attendance services and specialized attendance services	
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnie- nia i na zagospodarowanie	25	59	Assistance in gaining adequate hous- ing conditions, gaining employment and for running one's own household	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 23 na str. 227. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.
 Ź r ó d ł o: dane Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a See general notes, item 23 on page 227. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.
 S o u r c e: data of the Lubuskie Voivodship Office.